

**PASIŪLYMAS DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO
NUTARIMO DĖL VALSTYBINĖS KALBOS POLITIKOS 2018–2022 METŲ GAIRIŲ NR.
XIII P-2069 PRIEDO „VALSTYBINĖS KALBOS POLITIKOS 2018–2022 METŲ GAIRĖS“**

Siūloma keisti			Pasiūlymo turinys
Str.	Str. d.	P.	
13			Argumentai: Niekur nepaaiškintai ir konceptualiai nepagrįstai „kalbos planavimo“ kategorijai dokumente suteikiamas didžiulis aiškinamasis ir institucinis krūvis. Kalbos sandara, kurią lemia vartoseną, negali būti valstybinės kalbos politikos tiesioginis objektas. Pasiūlymas: Pakeisti 13 straipsnio formuluotę ir išdėstyti ją taip: „13. Valstybinės kalbos politikos įgyvendinimo pagrindas yra kalbos planavimas, apimantis šias sritis: kalbos statusą (kalbos vartojimo teisinių pagrindų kūrimą ir tobulinimą, kalbų santykius viešosios vartosenos srityse), kalbos prestižą, kalbos sandarą (sistemą ir vartoseną), kalbos mokymą. Visos kalbos planavimo sritys glaudžiai susijusios.“
15	2		Argumentai: Lietuvių kalbos ir kitų kalbų konkurencija viešojo gyvenimo srityse egzistavo visą laiką. Be kiekybinių rodiklių kalbėti apie „išaugusią“ konkurenciją netikslu ir impresionistiška; juo labiau nurodyti tai kaip neigiamą veiksnį kalbos būklei. Pasiūlymas: Išbraukti 15 straipsnio 2 dalį: „15.2. didėjanti lietuvių kalbos ir kitų kalbų konkurencija viešojo gyvenimo srityse;“
15	3		Argumentai: Nediferencijuojant apibūdinti mokslo politiką kaip nepalankią valstybinei kalbai ir jos prestižui nekorektiška ir atskleidžia mokslo politikos nesupratimą. Pasiūlymas: Išbraukti 15 straipsnio 3 dalį: „15.3. valstybinei kalbai ir jos prestižui nepalanki mokslo politika, daranti neigiamą įtaką ir lietuvių kalbos tyrimams bei jų plėtrai;“
15	4		Argumentai: Visuomenės lingvistinio švietimo pagrindinė problema yra ne krypties neturėjimas, o neveiksmingumas. Pasiūlymas:

			Pakeisti 15 straipsnio 4 dalies formuluotę ir išdėstyti ją taip: „15.4. ~~nekryptingas~~ neveiksmingas ir nepatrauklus visuomenės lingvistinis švietimas ir per mažas jos į(si)traukimas į lietuvių kalbos palaikymo bei stiprinimo iniciatyvas;“
15	7		Argumentai: Valstybinės kalbos priežiūros sistema pernelyg direktyvi ir draudžianti, per mažai skatinanti gerąsias kalbos vartojimo praktikas patraukliomis, inovatyviomis priemonėmis. Pasiūlymas: Pakeisti 15 straipsnio 7 dalies formuluotę ir išdėstyti ją taip: „15.7. ~~ne visada veiksminga~~ pernelyg direktyvi valstybinės kalbos priežiūros sistema, labiau linkusi drausti ir bausti, o ne skatinti gerąsias kalbos vartojimo praktikas;“
17			Argumentai: Teiginiai apie augančią valstybinės kalbos konkurenciją su „globaliaja anglų kalba“ nėra mokslškai korektiški ir pagrįsti duomenimis, o bendro pobūdžio siūlymai „aiškiau reglamentuoti“ rodo kalbos sistemos funkcionavimo demokratinėje visuomenėje ribotą supratimą. Siūlymai „aiškiau reglamentuoti“ šiuos santykius blogiausiu atveju gali turėti neigiamų pasekmių, geriausiu atveju – tiesiog būti neveiksmingi. Pasiūlymas: Išbraukti bendrąjį 17 straipsnį: „17. Šiandien dėl sparčios mokslo ir technologijų raidos, tarptautinės prekybos ir informacijos mainų daugelis pasaulio kalbų vis labiau konkuruoja tarpusavyje. Valstybinės kalbos santykis su globaliaja anglų kalba ir kitomis kalbomis įvairiose viešojo vartojimo srityse (aukštojo mokslo, technologijų, mokslo tyrimų, renginių, verslo, reklamos, kalbinio kraštovaizdžio, sporto, pramogų ir kt.) ne visada aiškiai reglamentuotas.“
17	1		Argumentai: Analizė tendencinga ir nekorektiška. Siūlomų nuostatų įgyvendinimas pažeis aukštųjų mokyklų autonomiją ir sugriaus sunkiai kuriamą Lietuvos aukštojo mokslo tarptautiškumo prielaidas. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 1 dalį: „17.1. Aukštojo mokslo ir studijų kalbos. Globalizacija ir Europos integracijos procesai veikia lietuvių kalbos pozicijas Lietuvos mokslo ir studijų srityje. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas nustato, kad pagrindinė dėstomoji kalba valstybinėse Lietuvos aukštosiose mokyklose yra lietuvių kalba. Kitomis kalbomis galima dėstyti, kai studijų programos turinys siejamas su kita kalba; kai paskaitas skaito ar kitiems akademiniams užsiėmimams vadovauja užsienio dėstytojai; kai studijos vyksta pagal jungtinių studijų programas arba studijų programas, kurias baigus suteikiamas dvigubas kvalifikacinis laipsnis, ir šių programų dalis vykdoma kitose šalyse,

			nevalstybinėse aukštosiose mokyklose, kuriose dėstoma ne lietuvių kalba; kai vykdomos studijų tarptautinių mainų programos. Europos universitetai varžosi dėl užsieniečių studentų, siūlydami studijų programas anglų kalba. Šis procesas suaktyvėjo ir Lietuvoje, tačiau jo teisinis reglamentavimas nėra pakankamas. Kai kuriose Lietuvos aukštojo mokslo studijų programose kitomis kalbomis lietuvių kalba nėra įtraukta net kaip kalba tarpininkė, todėl tai ne tik mažina užsieniečių integravimo(si) galimybes Lietuvos darbo rinkoje, bet ir silpnina valstybinės kalbos pozicijas aukštojo mokslo sistemoje.“
17	2		Argumentai: Teiginiai apie mokslo politiką nediferencijuoti ir nekorektiški. Neieškoma konstruktyvių bei kūrybiškų sprendimų, o siūloma eiti direktyviu ribojimų keliu, gresiančiu Lietuvos mokslo tarptautiškumui, kuris neatskiriamas nuo akademinės kokybės užtikrinimo. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 2 dalį: „17.2. Mokslo tyrimų ir jų sklaidos kalbos. Bendroje Europos mokslo erdvėje įsigalėjusi anglų kalba, prie jos pereina ištisos Lietuvos mokslo sritys. Šitai skatina ir dabartinė Lietuvos mokslo politika. Vis daugiau mokslo darbų rengiant anglų kalba, stabdoma lietuvių mokslo kalbos raida ir mokslo žinių sklaida visuomenėje, trikdoma lietuviškos terminijos plėtra, prarandamos akademinės sritys ir lietuvių kalba gali prarasti visuomenės integruojamąją funkciją.“
17	3	1	Argumentai: Siūlomas lituanistikos prioriteto įtvirtinimas įgyvendinamaisiais teisės aktais būtų tik žalingas lituanistinių disciplinų plėtrai dėl neišvengiamai atsirasiančio nelankstumo ir šių tyrimų srities „suvalstybinimo“. Pasiūlymas: Pakeisti 17 straipsnio 3 dalies 1 punkto formuluotę ir išdėstyti ją taip: „17.3.1. Nuo humanitarinių mokslų labai priklauso visuomenės bendrės istorinės, kultūrinės ir kalbinės tapatybės suvokimas, tačiau Lietuvos mokslo plėtros strategijose humanitariniams mokslams skiriamas antraeilis vaidmuo, todėl smunka jų prestižas. Mokslo ir studijų įstatyme deklaruojamas lituanistikos prioritetas nėra įtvirtintas realiais įgyvendinamaisiais teisės aktais.“
17	4		Argumentai: Siekis „reglamentuoti“ (t.y., uždrausti) „svetimkalbiškumą kalbiniame kraštovaizdyje“ (ši įmantri frazė slepia tokius dalykus, kaip angliški žodžiai iškabose ar kitomis, ne lietuvių kalbomis užrašyti gatvių pavadinimai Vilniuje) atspindi ne realų visuomenės susirūpinimą, o reakcingą norą išguiti kitas kalbas iš viešosios erdvės. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 4 dalį: „17.4. Kalbinis kraštovaizdis. Valstybinės kalbos santykis su kitomis

			kalbomis viešojoje informacijos erdvėje nėra aiškiai reglamentuotas, taip pat neaiškus valstybinės kalbos vartojimo reikalavimų vykdymas tokiose viešojo gyvenimo srityse kaip gatvių pavadinimai, reklaminiai tekstai, viešieji užrašai ir kita viešoji informacija, todėl visuomenėje nuolat keliamas klausimas dėl svetimkalbiškumo kalbiniame kraštovaizdyje.“
17	5	2	Argumentai: Sparčią informacinių technologijų plėtrą dera suprasti ne kaip iššūkį, bet kaip galimybę. Pasiūlymas: Pakeisti 17 straipsnio 5 dalies 2 punkto formuluotę ir išdėstyti jį taip: „17.5.2. Sparti informacinių technologijų plėtra lietuvių kalbos išlikimui ir visaverčiam funkcionavimui elektroninėje terpėje kelia teikia vis naujų iššūkių galimybių (pavyzdžiui, didžiųjų duomenų analizė, mašininio mokymosi ir neuroninių tinklų pritaikymas kalbos analizei, dirbtinio intelekto kūrimas su kalba susijusioms paslaugoms, tobulesnis mašininis vertimas ir kt.). ~~Jiems įveikti~~ Tinkamai jomis pasinaudoti reikalingos tokios sąlygos: 1) kokybiškas šios srities veiklos koordinavimas; 2) ~~nuolatinis valstybinis finansavimas bei~~ kryptingos investicijos; 3) kalbos specifiką ir informacines technologijas išmanančių specialistų rengimas; 4) fundamentinių ir taikomųjų tyrimų finansavimas, 5) mokslinių bei techninių infrastruktūrų palaikymas.“
17	5	3	Argumentai: Kalbėjimas apie jaunimo neraštingumą dėl lietuviškų simbolių nebuvimo mobiliuosiuose įrenginiuose ar dėl to atsirandantį sąvokinio mąstymo silpnėjimą lietuvių kalba yra mokslškai nepagrįstas, impresionistiškas ir arogantiškas. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 5 dalies 3 punktą: „17.5.3. ~~Pastaraisiais metais išryškėjo visuomenės, ypač jaunimo, didėjančio neraštingumo problema, nemažai nulemta technologinio nepajėgumo užtikrinti lietuviškų rašto ženklų vartojimą elektroninėje terpėje (mobiliuosiuose įrenginiuose ir internete). Nelietuviškų elektroninių mokymo priemonių naudojimas riboja sąvokinį mąstymą lietuvių kalba ir silpnina lietuvių kalbos mokėjimo įgūdžius.“~~
17	5	4	Argumentai: Šrifto <i>Palemonas</i> įtraukimas į <i>Microsoft</i> šriftų meniu – visiškai periferiškas uždavinys. Viešas jo prieinamumas leidžia visiems norintiems juo naudotis ir pridėti prie savo naudojamos programinės įrangos. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 5 dalies 4 punktą: „17.5.4. ~~Mokslo reikmėms yra sukurtas originalus lietuviškas kompiuterinis šriftas <i>Palemonas</i>. Siektina, kad jis būtų įtrauktas į programinės įrangos gamintojos <i>Microsoft</i> šriftų meniu.“~~
17	6		Argumentai: Papildomi imperatyvūs apribojimai darbo rinkai gali pažeisti ir taip

		trapią jos sanklodą. Pasiūlymas: Išbraukti 17 straipsnio 6 dalį: ~~„17.6. Lietuvių kalbos funkcionavimas darbo santykių srityje. Darbo kalbų įvairovė susijusi su vidine komunikacija, kurią lemia etninė darbuotojų sudėtis, ir su išorine komunikacija, kuriai reikalingos kitos kalbos. Dėl stiprėjančios migracijos ir demografinių pokyčių daugėja dvikalbių ar net keliakalbių įmonių, taip pat atsiranda vienakalbių tarptautinių įmonių, kurių darbo kalba yra ne lietuvių. Todėl reikalingas aiškesnis šios srities teisinis reglamentavimas.“~~
19		Argumentai: Viešosios diskusijos turinio pasmerkimas atsiduoda autoritarine pretenzija kontroliuoti viešąją erdvę. Pasiūlymas: Išbraukti 19 straipsnį: ~~„19. Pastaraisiais metais viešojoje erdvėje ypač išryškėjo demokratinei visuomenei būdingas įvairiopas, kartais perdėm kraštutinis požiūris į lietuvių kalbos funkcionavimo visuomenėje ir raidos procesus. Tačiau reiškiant skirtingas nuomones dažnai einama ne konstruktyvaus dialogo ir nuoseklių diskusijų, o mažai argumentuotų priešingų nuostatų skleidimo linkme, stokojama kryptingų ir pagrįstų siūlymų, kaip spręsti kalbos politikos ir kalbos vartojimo problemas.“~~
22		Argumentai: Pataisytina nerangi formuluotė; bus daugiau aiškumo. Pasiūlymas: Pakeisti 22 straipsnio formuluotę ir išdėstyti ją taip: <del>„22. Lietuvių kalbą išeiviai laiko svarbia paveldėtąja kalba ir rūpinasi jos išlaikymu ir prestižu. Didelė jų dalis norėtų išmokyti lietuvių kalbos savo atžalas, bet susiduria su įvairiomis problemomis. ~~Stokojama akademinio pobūdžio~~ Trūksta informacijos apie paveldėtosios kalbos išlaikymą ir jo strategijas, apie šeimos kalbų politikos formavimą.“</del>
24		Argumentai: Nepagrįsti ir tendencingi teiginiai apie nepalankią mokslo rezultatų vertinimo politiką ir pan. nėra būtini straipsnio rekomendacijoms pagrįsti. Su tokiais argumentais, geriau jokių. Pasiūlymas: Pakeisti 24 straipsnio formuluotę ir išdėstyti ją taip: <del>„24. Bendrinės kalbos normų kodifikacija atliekama remiantis teoriniais bendrinės kalbos norminimo pagrindais, įvairių sričių lietuvių kalbos vartosenos stebėseną ir mokslo tyrimais. Jie atliekami Lietuvių kalbos institute ir aukštosiose mokyklose. Tačiau ~~pastaraisiais metais dėl ypač sparčių valstybės ir visuomenės gyvenimo pokyčių, dėl nepalankios mokslo rezultatų vertinimo politikos ir dėl mokslinio potencialo stokos~~ jaučiamas tiek šiuolaikiškų fundamentinių, tiek taikomojo pobūdžio darbų</del>

		stygius. Daug šiandien ypač aktualių kalbos reiškinių, pavyzdžiui, sisteminiai lietuvių kalbos pokyčiai dėl kitų kalbų įtakos, netiriami arba tiriama fragmentiškai.“
33	4	Argumentai: Kieno glaudesni ryšiai su minėtomis institucijomis plėtotini? Tekstas neaiškus, o vertėjų licencijavimo siūlymas įveda papildomą administracinės naštos sluoksnį, kuris, tikėtina, neveiks taip, kaip planuojama. Pasiūlymas: Pakeisti 33 straipsnio 4 dalies formuluotę ir išdėstyti ją taip: „33.4. Pastaraisiais metais išleista vertimo teorijos ir taikomųjų darbų, kurie padeda gerinti vertimų į lietuvių kalbą kokybę. Vertėjų rengimo sistema ne visada užtikrina reikiamą jų lietuvių kalbos kompetenciją. Siekiant išsiaiškinti vertėjų, redaktorių poreikius ir numatyti galimas bendradarbiavimo kryptis ir būdus, plėtotini glaudesni ryšiai su leidyklomis, Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Vertimo studijų katedra, taip pat Lietuvos literatūros vertėjų sąjunga. Kaip ir daugelyje šalių, reikalingas dalykinės kalbos vertėjų į lietuvių kalbą licencijavimas, nes iki šiol oficialiai aukštosiose mokyklose yra vertinamas tik jų užsienio kalbos mokėjimas.“
35		Argumentai: Siekis reglamentuoti nevalstybines švietimo įstaigas dvelkia perdėtu kontrolės noru ir gali užkirsti kelią tolesnei sėkmingų Lietuvoje veikiančių institucijų veiklai. Pasiūlymas: Pakeisti 35 straipsnio formuluotę ir išdėstyti ją taip: „35. Valstybinės kalbos politikos nuostatos švietimo srityje turėtų būti grindžiamos ne tik atsižvelgiant į Europos Sąjungos institucijų rekomendacijas, bet ir išlaikant Lietuvos savitumą atspindintį individualių ir visuomenės interesų santykį. Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nurodyta, kad kiekvienam Lietuvos Respublikos piliečiui ir užsieniečiui, turinčiam teisę nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, garantuojamas mokymas valstybine lietuvių kalba ir valstybinės lietuvių kalbos mokymasis. Tačiau nepakankamai apibrėžtas valstybinės kalbos vartojimas švietimo institucijose, tarp jų ir nevalstybinėse, kurioms suteikiama teisė steigti Lietuvoje.“
37	2	Argumentai: Profesijos mokymams lietuvių kalbos reikalavimas perteklinis ir kuria nepagrįstų kliūčių šio itin dinamiško ir pragmatiško sektoriaus plėtojimui. Pasiūlymas: Išbraukti 37 straipsnio 2 dalį: „37.2. Profesijos mokytojai arba kandidatai į profesijos mokytojus turi atitikti profesinio mokymo programose ir Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme nustatytus reikalavimus, tačiau neužtikrinamas profesijos mokytojų valstybinės kalbos mokėjimas ir Lietuvos piliečių teisė įgyti profesiją lietuvių kalba.“

38	2	Argumentai: Iš esmės siūloma užkirsti kelią prisitraukti užsienio mokslininkus dėstyti Lietuvos aukštosiose mokyklose. Pasiūlymas: Išbraukti 38 straipsnio 2 dalį: „38.2. Aukštųjų mokyklų dėstytojai turi atitikti kvalifikacinius reikalavimus, tačiau valstybinės kalbos mokėjimas į juos nėra įtrauktas, taip pat nėra sistemos, užtikrinančios studijų medžiagos kalbos kokybę.“
43	1	Argumentai: Siūlymu kišamasi į aukštųjų mokyklų autonomiją. Pasiūlymas: Išbraukti 43 straipsnio 1 dalį: „43.1. Skatinti aukštojo mokslo įstaigas nustatyti tikslesnį ir valstybinei kalbai palankų santykį su kitomis dėstomosiomis kalbomis.“
44	1	Argumentai: Tautosaka yra literatūros dalis. Pasiūlymas: Pakeisti 44 straipsnio 1 dalies formuluotę ir išdėstyti ją taip: „44.1. Plėtoti lituanistikos (ne tik lietuvių kalbos, bet ir lietuvių literatūros, tautosakos, kultūros bei Lietuvos istorijos) sąsajos su lietuviškąja tapatybe koncepciją, skatinti domėjimąsi ir diskusijas šia tema.“
44	3	Argumentai: Ši Gairių dalis painiai ir pretenzingai pakartoja ankstesnės dalies (44.2) siūlymą. Pasiūlymas: Išbraukti 44 straipsnio 3 dalį: „44.3. Skatinti intelektualų polilogą, įtraukiant į jį pedagogus, žiniasklaidininkus, rašytojus, vertėjus, populiariosios kultūros veikėjus, ir gvildinti kalbos statuso, kalbos vertės, bendrinės kalbos ir kitų lietuvių kalbos atmainų įvaizdžio bei prestižo, kalbos taisyklingumo santykio su kūrybiškumu problemas.“
49	3	Argumentai: Tokios galimybės egzistuoja jau dabar; siūlymas perteklinis. Pasiūlymas: Išbraukti 49 straipsnio 3 dalį: „49.3. Sudaryti galimybę išmokti lietuvių kalbos užsieniečiams, pageidaujantiems studijuoti ar dirbti Lietuvoje, ir tobulinti lietuvių kalbos įgūdžius kitakalbiamis Lietuvos Respublikos piliečiams.“
49	5	Argumentai: Tokie tyrimai vykdomi ir prognozės atliekamos jau dabar. Pasiūlymas: Išbraukti 49 straipsnio 5 dalį:

			„49.5. Tirti ir prognozuoti lietuvių kalbos mokymo poreikius, numatant galimus demografinius Lietuvos gyventojų pokyčius.“
52	1	2	Argumentai: Darbo santykių srities reglamentavimas iš valstybinės kalbos politikos pozicijų gali turėti sunkių pasekmių šalies ūkiui ir trapiam darbo rinkai. Pasiūlymas: Pakeisti 52 straipsnio 1 dalies 2 punkto formuluotę ir išdėstyti ją taip: „52.1.2. valstybinės kalbos statuso stiprinimas viešojo vartojimo, ypač švietimo ir mokslo, kalbinio kraštovaizdžio, darbo santykių srityse, elektroninėje terpėje;“

Teikia:

Seimo nariai

Mantas Adomėnas

Arūnas Gelūnas

Gintaras Steponavičius

Edmundas Pupinis